

Uvod v obdavčenje

- Osnovni davčni pojmi
 - Primeri
 - Računske naloge
-

Načela pri obdavčitvi

	splošni davčni načeli		
temeljni davčni načeli		načelo koristi	načelo ek. sposobnosti
	horizontalna izenačenost		
	vertikalna izenačenost		Kako različno?

Osnovni davčni pojmi

- Davčna osnova (x)

vrednost ali količina, na katero se aplicira davek

- Povprečna davčna stopnja

$$PDS = \frac{T}{X}$$

X =davčna osnova, T =poz./neg. davki

- Dejanska povprečna davčna stopnja
(effektivna davčna stopnja)

X =dohodek pred obdavčitvijo

$$EDS = \frac{T}{X}$$

Osnovni davčni pojmi

- Mejna davčna stopnja

$$MDS = \frac{\Delta T}{\Delta X}$$

- Dejanska mejna davčna stopnja (mejna efektivna davčna stopnja)

$$MEDS = \frac{\Delta T}{\Delta X}$$

- Primer:

- Izračunajte MEDS, če davčni zavezanec plačuje najvišjo mejno davčno stopnjo dohodnine (=50%) in se mu priznavajo normirani stroški v višini 20%.
 - Kaj pa, če je njegova plača še dodatno obdavčena s prispevki za socialno varnost? (stopnja vseh delojemalčevih prispevkov za socialno varnost je enaka 22,1%, normiranih stroškov tukaj ni)
-

Osnovni davčni pojmi

□ Proporcionalni davki

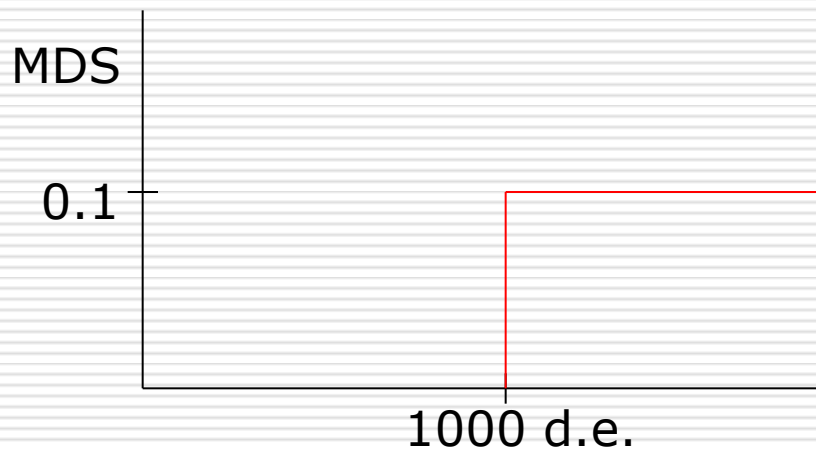
$$\text{MDS} = \text{PDS}$$

$$\Delta\left(\frac{T}{X}\right) = 0$$

Osnovni davčni pojmi

□ Progresivni davki

$$\text{MDS} > \text{PDS} \text{ ali } \Delta\left(\frac{T}{X}\right) > 0$$

- Koliko plača davka davčni zavezanec z davčno osnovo 1500 pri
 - Stopničasti progresiji
 - Indirektni progresiji
 - Navadni progresiji
- Koliko je PDS, MDS?

Osnovni davčni pojmi

□ Regresivni davki

MDS < PDS

$$\Delta\left(\frac{T}{X}\right) < 0$$

Osnovni davčni pojmi

- davčne olajšave
 - odbitek pred obdavčljivo osnovo
 - znižanje davka
 - davčni izdatki
 - davčni zavezanec
 - davčna utaja:davčno izogibanje
 - davek po odbitku
 - akontacijski davki
 - subjektni/objektni davki
 - posredni/neposredni davki
 - davčna arbitraža
-

□ Imamo stopničasto progresijo z davčnimi razredi:

- Od 0 do 100.000 je stopnja 10%
- Od 100.001 do 200.000 je stopnja 20%
- Od 200.001 do 300.000 je stopnja 30%
- Nad 300.001 je stopnja 40%

Kaj je bolj ugodno za zavezanca, katerega dohodek znaša 500.000: davčna olajšava v višini 100.000 v obliki odbitka pred obdavčljivo osnovo ali davčna olajšava v obliki znižanja davka v višini 30.000?

Stopničasta progresija: v prvem razredu (od 0-100) je mejna davčna stopnja = 0,1; v drugem razredu (od 100-400) je mejna davčna stopnja enaka = 0,2. Davčnih olajšav ni. Dohodkovna porazdelitev je dana z enakomerno porazdelitveno funkcijo, definirano v intervalu od 50-400; kumulativna porazdelitvena funkcija je torej dana z izrazom $(x-50)/(400-50)$.

- A) Podaj zapis davka kot funkcije dohodka, tj. $T=T(x)$
 - B) Izračunaj povprečno vplačani davek na posameznika
-

Kumulativna porazdelitvena funkcija dohodka je dana z izrazom $(x-a)/(b-a)$ in je torej definirana na intervalu med a in b ; x je bruto dohodek. Davčna funkcija je dana z izrazom $t(x-c)$, kjer je t = davčna stopnja, x = bruto dohodek, c = splošna olajšava. Davčna funkcija je definirana samo za x , ki je večji ali enak c . Predpostavi dano davčno stopnjo t_1 in splošno olajšavo c_1 .

- Kakšna bi morala biti davčna stopnja t_2 , če bi splošno olajšavo zmanjšali za 50%, (tj. $c_2 = c_1/2$) in hkrati zahtevali enak davčni donos, kot pri davčni stopnji t_1 in splošni olajšavi c_1 ? Ob tem predpostavi, da je a manjši od $c_1/2$.
-